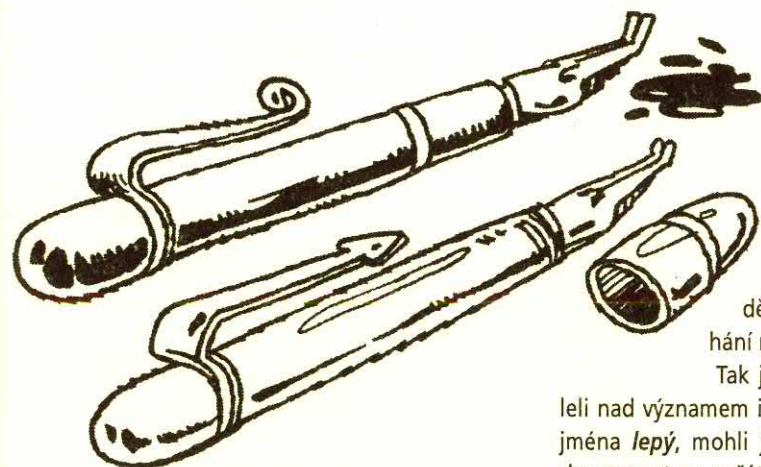

v 1. pádě má jen jeden tvar pro všechny rody (*ryzí zlato, ryzí láska, ryzí nesmysl, cizí člověk, cizí žena, cizí dítě*), už vůbec nemusíme přemýšlet o rodě, čísle ani pádě a bez váhání můžeme psát *-í*.

Tak jako jste možná přemýšleli nad významem i pravopisem přídavného jména *lepý*, mohli jste zvažovat, u kterých slov napsat na začátku *s-* a u kterých *z-*. Asi nejvíce vás potrápila *zteč*. Je to slůvko po formální stránce málo průhledné. Když vám napovíme, že souvisí se slovesem *ztéci*, tak vám také asi moc nepomůžeme. Tak jako rozlišujeme výrazy *strhnout* a *ztrhnout* (viz s. 25), rozlišujeme i *stéci* a *ztéci*. Sloveso *stéci* (*stékat*) určitě znáte: např. *kapky stekly (stékaly) rychle dolů* nebo *Labe s Vltavou se stékají u Mělníka*. V prvním případě předpona *s-* naznačuje směřování shora dolů, v druhém dohromady. Sloveso stejně znějící, ale s předponou *z-* má však úplně jiný význam. Spojení jako *ztéci vrchol hory* vyjadřuje totéž co spojení *zdotat vrchol hory* výstupem. *Ztéci hrad* zase znamená *dobýt hrad* útokem. A právě tento význam má i podstatné jméno, a to rodu ženského, *zteč*. Pokud se tedy slepýš ještě jednou pokusí o *zteč* spížírny, tzn. pokusí se na ni opět zaútočit, snad tam tentokráte nalezne chutnější pokrmy než jen ztvrdlý chléb.

V nadpise tohoto příběhu některé z vás mohl zaskočit výraz *lepý*. Již z první věty jste však určitě pochopili, že nejde o přítomný tvar slovesa *lepit*, jako je tomu ve větě *co se nechutně lepi*, ale o přídavné jméno. Kdybychom měli toto básnické slovo nahradit synonymem (slovem s podobným významem), pak bychom vybrali výraz *krásný*. Ať byl *slepýš slepý*, nebo *lepý*, nic to nemění na skutečnosti, že tato dvě přídavná jména a s nimi i *nevidomý*, *ztepilý*, *holý*, *letmý* a dále třeba *drzý*, *pravý*, *veselý* patří mezi přídavná jména tvrdá. U nich se píše měkké *í* pouze tehdy, když blíže určují podstatná jména v 1. (5.) pádě čísla množného rodu mužského životného: *nevidomí lidé, ztepilí slepýši, drzí chlapi...* Protože tato podmínka není ani u jednoho z diktátových výrazů splněna, je třeba v jejich zakončení napsat *-ý*. Toto písmeno je však nezáležité u výrazu *ryzí*, které se – jako slova *cizí*, *včelí*, *rybí* – řadí k přídavným jménům měkkým. Jakmile zjistíme, že jde o přídavné jméno měkké, což dobře poznáme podle toho, že